

O zapewnieniu równouprawnienia wyznań

Autor tekstu: **Michał Pietrzak**

Opinia prof. Michała Pietrzaka o nowelizacji ustaw w konsekwencji ratyfikacji konkordatu i w celu zapewnienia równouprawnienia wyznań (1 stycznia 1995 r., Warszawa)

Nie kwestionowana, ale nie zawsze przestrzegana w praktyce zasada równouprawnienia wyznań, wymaga aby uprawnienia, które uzyskał Kościół katolicki w konkordacie a także w wyniku nowelizacji ustawy o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w latach 1990-1993, zostały rozciągnięte na pozostałe kościoły i związki wyznaniowe. Zadanie to może być zrealizowane w różny sposób. Wydaje się, że najlepszym rozwiązaniem praktycznym byłoby ograniczenie nowelizacji do trzech ustaw, aby zapewnić możliwie szybkie zakończenie prac legislacyjnych. Są nimi: ustawa o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz prawo o aktach stanu cywilnego. W ustawie o gwarancjach wolności sumienia i wyznania nowelizacja powinna dotyczyć:

1. uprawnień autonomiczno-samorządowych, których podstawą jest prawo wewnętrzne (statuty), obejmujące m.in. tworzenie jednostek organizacyjnych wyposażonych w osobowość prawną i samodzielność powoływania na stanowiska wewnątrz wyznaniowe (art. 4, 5, 6, 7 konkordatu),
2. uprawnień gwarantujących nienaruszalność cmentarzy z obowiązkiem chowania zmarłych innych wyznań lub bezwyznaniowych (art. 8 ust. 3 i 24 konkordatu),
3. uprawnień do swobodnego wykonywania kultu religijnego (art. 8 ust. 1, 2, 4, 5),
4. uprawnień do nauczania religii w szkołach i przedszkolach (art. 12 konkordatu),
5. uprawnień do praktyk religijnych na obozach (art. 13 konkordatu),
6. uprawnień do zakładania i prowadzenia placówek oświatowych i wychowawczych oraz wspierania finansowego przez państwo (art. 14 konkordatu),
7. uprawnień do tworzenia szkół wyższych, odrębnych wydziałów na uniwersytetach państwowych oraz określenia trybu i zakresu uznawania przez państwo kościelnych stopni i tytułów naukowych w drodze umowy oraz udzielania im pomocy finansowej (art. 15 konkordatu),
8. uprawnień duszpasterskich w wojsku, zakładach karnych i poprawczych, szpitalach i sanatoriach (art. 16 ust. 1, 2, art. 17 konkordatu),
9. uprawnień duchownych i alumnów seminariów w zakresie służby wojskowej (art. 16 ust. 3, 4 i 5 konkordatu),
10. uprawnień wyznawców do tworzenia organizacji zgodnie z prawem wewnętrznym (art. 19 konkordatu),
11. uprawnień do posiadania własnych środków społecznego przekazu (art. 20 konkordatu i ustawa o łączności z 1990 r.),
12. uprawnień do organizowania zbiórek publicznych (art. 21 konkordatu),
13. uprawnień do zrównania działalności charytatywno-opiekuńczej, naukowej, oświatowo-wychowawczej z działalnością prowadzoną przez instytucje państwowe (art. 22 ust. 1 konkordatu),
14. uprawnień do otrzymywania dotacji państwowych w celu konserwacji zabytkowych obiektów sakralnych (art. 22 ust. 4 konkordatu),
15. uprawnień do zakładania fundacji i posiadania przez nie specjalnych uprawnień na wzór art. 58 ustawy katolickiej,
16. uprawnień natury finansowej jakie posiada Kościół katolicki (zwolnienia podatkowe, od opłat skarbowych, od ceł itp.),
17. uprawnień do otrzymywania na własność nieruchomości państwowych w celu przywrócenia w nich sprawowania kultu religijnego, działalności oświatowo-wychowawczej, opiekuńczej i charytatywnej oraz nieruchomości rolnych na Ziemiach

Zachodnich i Północnych, jakie już posiada Kościół katolicki.
Nowelizacja kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa o aktach stanu cywilnego powinna uwzględnić uprawnienia wszystkich kościołów i związków wyznaniowych, legalnie istniejących w Polsce i mających małżeńskie prawo religijne, do udzielania ślubów wyznaniowych, wywołujących skutki cywilne, przy spełnieniu określonych warunków (art. 10 konkordatu).

*

Tekst publikowany w: „Konkordat Polski 1993. Wybór materiałów źródłowych z lat 1993-1996”. Wybór tekstów: Czesław Janik, Uniwersytet Warszawski, Instytut Nauk Politycznych, Warszawa 1997, przygotowany na zlecenie Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu Ustawy o ratyfikacji Konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską.

Michał Pietrzak

Profesor doktor habilitowany, historyk ustroju II Rzeczypospolitej, autor prac na temat wolności prasy, rządów parlamentarnych i odpowiedzialności konstytucyjnej. Pracownik Instytutu Historii Prawa i kierownik jedyne go Zakładu Prawa Wyznaniowego (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski).

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 16-11-2003 Ostatnia zmiana: 24-02-2004)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2945) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2945>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora.

Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna**

lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl